

Saartje Braaf is geboren op 1 januari 1898 in Vlagtwedde. Ze was de dochter van Abraham Braaf en Satina Jakobson. Ze trouwde 9 juli 1919 met Salomon Nathan Oppenheim en ze kregen drie kinderen.

In Winschoten was een grote Joodse gemeenschap. De Winschoter Joodsche Jeugd Groep besloot in 1935 tot de oprichting van een padvindergroep. Bram Gudema werd gevraagd of hij leiding wilde worden en hij zocht contact met de katholieke St. Vitusgroep in Winschoten. Hij ging in overleg met districtscommissaris Jager, hopman Piet Böderker, oubaas Hyronimus Hoegen en bestuurslid E.G. Olthof van de St. Vitusgroep. Bert Olthof, stamlid van de St. Vitus, werd gevraagd instructeur te worden omdat Bram Gudema geen Scoutingachtergrond had. De groep startte met 10 jongens. Door de training van Olthof konden hopman Gudema, vaandrig Bram Slager en de verkenner van de troep in 1936 door de districtscommissaris geïnstalleerd worden. De kleur van de das werd wit-blauw met oranje rand. De groep kwam samen op de zolder van de werkplaats van radiozaak Engers in de Langestraat. Er werd een welpenhorde gestart onder leiding van Mej. Annie Polak, die zelf oud padvindster was. Later namen Linie Klein en Sara Polack haar rol bij de welpen over.

Onder de Winschoter Joodsche Jeugd Groep waren ook padvindsters actief. In 1936 was Annie kabouterleidster. Marianne Wijnberg-Jakobs en Saartje Oppenheim-Braaf waren padvindstersleidster.

Als gevolg van de dreigende internationale politieke situatie werd besloten de groep eind 1939 op te heffen.

Saartje kwam met haar man en dochter Tina terecht in Kamp Westerbork. Ze werden op 17 maart 1943 met 964 medegevangenen op transport gezet naar vernietigingskamp Sobibor. Het is het derde treintransport. De treintransporten naar Sobibór vertrokken tussen 3 maart en 20 juli 1943 wekelijks op dinsdag vanuit Kamp Westerbork. Vrijwel alle gedeporteerden werden op de dag van aankomst direct doorgeleid naar de daar aanwezige gaskamers en vermoord. Met deze 19 treintransporten werden in totaal 34.313 Joden in de Tweede Wereldoorlog gedeporteerd van Nederland naar Sobibor gedeporteerd. Direct na aankomst werd ook het gezin Oppenheim op 20 maart vermoord.

Zoon Abraham Tinus deed een tevergeefse poging om naar veiliger oorden te ontkomen. Hij is daarbij opgepakt en gevangengezet. Op 9 februari 1943 ging hij met transport no. 46 vanuit het Franse doorgangskamp Drancy naar concentratiekamp Auschwitz gedeporteerd. Daar is hij op 24 juni 1944 vermoord.

Na de oorlog kon de joodse Scoutinggroep niet worden voortgezet omdat maar 4 leden de oorlog hadden overleefd.

Meer informatie

[Saartje Oppenheim-Braaf | Oorlogsgravenstichting](#)

[Saartje Oppenheim-Braaf - Kamp Westerbork, De Digitale Collectie](#)

[Saartje Oppenheim-Braaf \(Vlagtwedde, 1 januari 1898 - Sobibor, 20 maart 1943\) - Oorlogsbronnen.nl](#)

[Saartje Oppenheim-Braaf Joods monument](#)

[Omnia en het einde van de Joodse gemeenschap in Winschoten \(nazatendevries.nl\)](#)

[T.O.P.-groep, een Joodse padvindergroep in Den Haag \(1932-1941, 1945- ca. 1950\) – Joods Erfgoed Den Haag](#)

[Scouting St. Vitus - Winschoten](#)

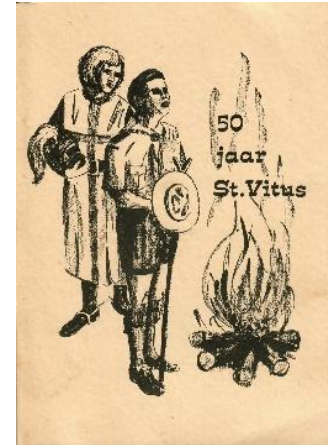
[Nieuwsblad van het Noorden » 21 jan 1936 - Art. 312 | Delpher](#)

50 jaar St.Vitus, 1918-1968, Hopman A. Nieborg

[Lijst van Jodentransporten vanuit Nederland - Wikipedia](#)

[Sobibórtransporten - Wikipedia](#)

[Abraham Tinus Oppenheim](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.